

بیمارستان
موسی بن جعفر (ع)
قوچان

به نام خدا

عنوان سند: پمفلت آموزشی

واحد بهبود کیفیت

معرفی عوامل زیان آور و

بیماریهای شغلی واحد دیالیز

شماره سند: M.04.H-O.H/149 تاریخ تدوین: 1400/7/5

شماره بازنگری: 3 تاریخ بازنگری: 1403/7/5

شماره ویرایش: تاریخ بازنگری بعدی: 1405/7/5

معرفی عوامل زیان آور بیمارستان و بیماریهای شغلی

با هماهنگی: سوپروایزر آموزشی

تهیه و تنظیم: واحد بهداشت حرفه ای

ویژه: کارکنان

منبع:

کتاب آموزش به بیمار و همراهی زهرا دلیر

عوامل زیان آور در بخش دیالیز

1) عوامل زیان آور بیولوژیک:

بیماری های ناشی از ویروس ها مانند هپاتیت ها، ایدز و ...
بیماری های ناشی از باکتری ها مانند سیاه زخم، بروسلوز،
لیپتوسیروز

بیماری های ناشی از دیکتزیاها مانند تب کیو
بیماری های ناشی از قارچ ها مانند کروموبلاستومیکوز،
بیماری های ناشی از انگل ها مانند کرم قلابدار

هپاتیت B : این بیماری در میان کارکنان درمانی به ویژه
پرستاران، واحدهای انتقال خون، دیالیز، گروه های پیوند
اعضاء، آزمایشگاه ها، شستشوی لوله های آزمایش و
گندزدایی آنها و نیز تهیه فرآورده های خونی، بیشتر دیده می
شود.

راه انتقال : معمولاً از راه پوست و در اثر تماس با خون و
وسایل یا لباس آلوده

صورت می گیرد و در صورت آلودگی دست ها، انتقال از
طریق دهان هم وجود دارد.

اقدامات پیشگیری : رعایت نکات بهداشتی و واکسیناسیون

2) عوامل فیزیکی

پرستار در مواجهه با سر و صدا، نور ناکافی و استرس
گرمایی هستند.

3- عوامل روانی محیط کار

کار به تنهایی در شیفت های شب می تواند منجر به بروز
اختلالات خلقی روانی و افسردگی در شاغلین این حرفه شود.

همچنین مسئولیت مراقبت در حالت های اورژانسی بیماران
نیاز به تصمیم گیری های خاصی داشته که منجر به استرس
زیادی می شود.

- مواجهه طولانی مدت با عوامل زیان آور مشروحه بالا می
تواند باعث بروز عوارض مزمن در بعضی اندام ها و
ارگانهای بدن شود از جمله این عوارض می توان به
اختلالات تنفسی، عصبی، سیستم تولید مثل، پوست، سیستم
خون ساز اشاره کرد .

4- مخاطرات شیمیایی

در محیط بیمارستان پرسنل ممکن است در مواجهه با مواد
زیر قرار گیرند:

- موادشیمیایی مختلف که به صورت روزانه برای ضد
عفونی و استریل کردن سطوح و وسایل و تجهیزات بکار
میروند.

- داروها

- لاتکس (دستکش و تجهیزات مصرفی)

5- مواجهه با عوامل ارگونومیک

بسیاری از موقعیت هایی که در آنها اعمالی همراه با فشار
دادن و انجام یک فعالیت تکراری،

وضعیت های نامناسب بدن در حین کار و فعالیت هایی
یکنواخت و به مدت طولانی وجود دارد جزء مخاطرات
ارگونومیک محیط کار پرستاران محسوب می شوند نظیر:

- راه رفتن و یا ایستادن برای مدت زمان طولانی

- بلند کردن و جابجایی اجسام سنگین و یا بیماران

- خم و راست شدن های مکرر

برخی از اقدامات پیشگیرانه شغلی برای پرستاران

- 1- شستشوی مرتب دست ها برای کاهش عفونت ها بسیار ضروري است بنابراین استفاده از کرم هاي مرطوب کننده پوست برای جلوگیری از خشکی پوست الزامي است.
- 2- یادگیری تکنیک هاي مناسب برای جلوگیری از صدمات سرسوزن
- 3- همیشه از تجهیزات حفاظتي فردي مناسب در حين کار استفاده کنید مانند استفاده از دستکش هاي لاتکس مناسب برای تمیز کردن و یا کار با مواد شیمیایی
- 4- پوشیدن کفش مناسب و طبي برای راه رفتن و ایستادن در محیط کار
- 5- آموزش تکنیک هاي مناسب برای بلند کردن اجسام و بیماران
- 6- رعایت اصول ارگونومي برای مواقعي که بایستی کار در يك موقعیت خاص مانند قرار گرفتن دست ها در وضعیت بالاتر از شانه ها قرار گیرد و یا انجام اعمال تکراري
- 7- آگاهی از خطرات بهداشتي مربوط به نوبت کاری و تنظیم ساعت هاي کار و استراحت براساس الگوهاي پیشنهادي استاندارد.
- 8- قرار گرفتن تکنیک هاي کاهش استرس و همچنین کار در موقعیت هاي تنها
- 9- نصب و نگهداري سیستم هاي تهویه مناسب در محیط کار

بیماریهای شغلی :

طبق آمار و اطلاعات سازمان هاي جهاني و بين المللي نظیر WHO و NIOSH شایع ترین مشکلات گروه شاغلین در محیط هاي درمانی و بهداشتی (بیمارستان) عوامل محیطی و حوادث و

بیماري هائي نظیر سوراخ شدگی توسط سوزن، اختلالات اسکلتی عضلانی، صدمات کمری، قطع اندام، له شدگی و شگستگی، تعرض توسط بیمار و اطرافیان، امکانات ضعیف الکتریکی و مکانیکی و عدم وجود وسایل حفاظتي مناسب در برابر مواجهات شغلي است. علاوه بر مواجهه با عوامل محیطی مواجهات شغلي متعدد پرسنل بیمارستانی با عوامل محیط کار قابل پیش بینی است.

عفونت های ناشی از در معرض قرارگیری با خون، مایعات بدن، یا با نمونه های بافتی که شاید بتواند بیماری هایی مثل HIV، هپاتیت B و هپاتیت C را منتقل کند.

خطراتی که می تواند يك بیماری نازوکومیال را به فرد منتقل کند مثلاً به خاطر سوراخ شدگی با سرسوزن (مثل: هپاتیت عفونی، سیفلیس، مالاریا، سل)

عواملی که باعث هریس کف دست و انگشتان می گردند. خطراتی که بصورت خودبخود، بدون علت مشخص ایجاد می شوند.

مهم ترین راه انتقال هپاتیت، فرورفتن سوزن است. این عفونت ها اکثراً موزیند! زیرا افراد ناقل علامت خاصی ندارند، درمان مناسبی وجود ندارد و عفونت زایی بالایی دارند.

برای جلوگیری باید:

- 1)بیماران عفونی را نشانه دار کنیم.
- 2)واکسیناسیون دوره ای و غربالگری پرسنل انجام گیرد.
- 3)در مورد موارد نشانه دار یعنی معتادان، زندانی ها، دریافت کنندگان خون و افراد بی خانمان احتیاط بیشتری نماییم.

4)در صورت داشتن یک بیمار عفونی می توان از چند دستکش استفاده کرد.

5) می توان با رعایت اصول صحیح و سادة حمل باراز کمردرد های صعب العلاج پیشگیری کرد.

6) اگر بار خیلی بزرگ یا سنگین بود ، برای جابجا کردن آن از وسیله مناسب استفاده کنید یا از دیگران کمک بخواهید .

7) لطفاً" اطلاعات ایمنی مواد را بخوانید و از خطرات هر ماده شیمیایی که استفاده می کنید آگاه شوید .

* جهت دسترسی به اطلاعات آموزشی، بارکد زیر را اسکن نمایید

